

ORIIDEN HYVÄKSYMINEN JALOSTUKSEEN

SRP-JALOSTUKSEEN

TARJOTTAVAT ORIIT

SRP

SUOMALAINEN RATSUPONI

Sisällysluettelo

1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet.....	4
2. Jalostusarvostelun tulokset.....	4
3. Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot	4
4. Ratsuponoriiden jalostusarvostelun kulku.....	5
4.1. Jalostusarvostelun kulku ikäluokittain	5
5. Osakokeet	6
5.1. Näyttelyyn ilmoittautuminen ja saapuminen	6
5.2. Terveystilan tarkastus	6
5.3. Rakennearvostelu	6
5.4. Suorituskyvyinkokeet.....	6
5.4.1. Kolmevuotiaiden oriiden testaus	7
IRTOHYPTYYSKOE	7
5.4.2 4-5 –vuotiaiden oriiden testaus	8
ASKELLAJIKOE I, OMA RATSASTAJA	8
ASKELLAJIKOE II, TESTIRATSASTAJA	8
ESTEKOE I, OMA RATSASTAJA	9
ESTEKOE II, TESTIRATSASTAJA	9
5.5. Tallikäyttäytymisen arviointi.....	10
5.6. 6v- ja vanhemmat oriit.....	10
5.6.1. Ulkomaisessa kantakirjassa hyväksytyt tai kilpailusuoritusten perusteella hyväksyttävät oriit.....	11
5.6.2. SRP-kantakirjan pääosaston jalostusluokkien vaatimukset tunnustetuissa kantakirjoissa hyväksytyille oriille.....	11
JALOSTUSLUOKKA I	11
JALOSTUSLUOKKA II	11
6. Ratsuoripäiville ilmoittautuminen, esitiedot ja maksut 2023.....	12
6.1. Ilmoittautuminen	12
6.2. Esitiedot ja valokuvaus.....	13
6.3. Hinnasto	14
6.4. Rokotusmääräykset.....	14
7. Majoitukset, talliohjeistus ja turvallisuus	14
8. Steward ja keskustelutilaisuudet orilautakunnan kanssa.....	15
9. Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö	15
10. Valitusoikeus.....	15

11. Hevosen ja ratsastajan varusteet ja hevosen käsittely testin aikana	16
VARUSTEET: HEVOSTARKASTUS, RAKENNEARVOSTELU	16
VARUSTEET: IRTOHYPYTYS JA IRTOJUOKSUTUS	16
VARUSTEET: ASKELLAJIKOE RATSAIN, 4-5-VUOTIAAT	17
VARUSTEET: ESTEKOE, 4-5-VUOTIAAT	17
VARUSTEET: VANHEMPIEN ORIIDEN RATSAIN ESITTÄMINEN	17
VARUSTEET: PALKINTOJENJAKO	17
12. Ratsuponoriiden terveysvaatimukset	17

LIITTEET

Liite 1 [Lääkintäohje](#)

Liite 2 [Röntgenkuvausohjeet ja -pöytäkirja sekä hammas- ja purentatarkastus](#)

Liite 3 Suoritusvaatimukset

Liite 4 [YHO turvallisuusohje ja aluekartta.](#)

Liite 5 Ratsuponoriiden arvosteluperusteet

1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita perimältään parhaat hevoset ja ponit seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Valinta Ratsuripäivillä perustuu voimassa olevassa jalostusohjelmassa määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmään.

Jalostusohjelmassa määritellään minimivaatimukset oriin terveydelle, luonneominaisuuksille, rakenteelle ja suorituskyvyille. Jalostettavina ominaisuuksina ovat tyyppi, rakenne, liikkeet, terveys, luonne ja suorituskyky. Jalostukseen hyväksyttävän oriin tulee täyttää nämä vaatimukset populaation keskitasoa paremmin.

Oriin jalostuksellisen arvioinnin suorittaa Suomen Hippos ry:n nimeämä orilautakunta. Lautakunta koostuu eläinlääkäristä, rakennearvostelijoista, este- ja askellajituomareista, testiratsastajista sekä tallikäyttäytymisen arvioijasta. Lisäksi voidaan tarvittaessa käyttää muita asiantuntijajäseniä.

Jalostuseläinten valinta on yksilöarvostelu, jossa huomioidaan

1. Terveydentila
2. Tallikäyttäytyminen ja hevostarkastus
3. Rakenneominaisuudet
4. Suoritusominaisuudet

Oriin arvostelussa käytetään lineaarista profilointia, sanallista arviointia, sekä numeerista arviointia. Edellytyksenä Jalostusluokkaan merkitsemiselle tulee oriin täyttää jalostusoriille asetettavat vaatimukset. Tarkemmat vaatimukset on kuvailtu oriohjeen liitteessä 5.

2. Jalostusarvostelun tulokset

Jalostusarvostelun lopulliset tulokset julkaistaan koko testin päätyttyä. Oriin omistajalla tai edustajalla on oikeus keskustella tuomariston kanssa osien suorituksista erikseen ilmoitetuissa keskustelutilaisuuksissa.

3. Oriin jalostukseen hyväksymisen ehdot

Oriin jalostukseenkäytön ehtona on vapauttava röntgenlausunto ennen ensimmäistä jalostukseen hyväksymistä sekä viiden vuoden välein otettava negatiivinen CEM-testitulos ennen astutuskauden alkua. Keinosiemennykseen käytettävältä oriilta vaaditaan vuosittaisen CEM-testi sekä EVA-testi.

Hevostarkastuksen yhteydessä oriista otetaan tarvittaessa dna-testi (jouhet).

Kaikki oripäivillä **hyväksytyt** ratsuponoriit testataan perinnöllisten sairauksien varalta luvussa 12 (Perinnölliset sairaudet) määriteltyjen ehtojen mukaisesti.

Oriin jalostuskäytön ehtoihin kuuluu myös sääntöjen mukainen sähköinen astutuskirjanpito.

Lisäksi orilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostuskäytölle.

4. Ratsuponoriiden jalostusarvostelun kulku

Jokaisesta Oripäiville osallistuvasta oriista toimitetaan röntgenkuvat ja röntgen/hammas/purentatutkimuspöytä-kirja hyvissä ajoin ennen ilmoittautumista sekä terveystieto- ja esitietolomakkeet ilmoittautumisen yhteydessä.

On erittäin tärkeää tuoda poni tilaisuuteen hyvin valmisteltuna, jotta sillä on mahdollisuus esittää parhaansa.

4.1. Jalostusarvostelun kulku ikäluokittain

3-VUOTIAAT ORIIT: Yleinen Suorituskyvyinkoe

Päivä 1

- Eläinlääkärin suorittama hevostarkastus
- Rakennearvostelu
- Irtohyppy I
- Askellajit vapaana

Päivä 2

- Irtohyppy II
- Palkitseminen

4-5 -VUOTIAAT ORIIT: Yleinen suorituskyvyinkoe

Päivä 1

- Eläinlääkärin suorittama hevostarkastus
- Rakennearvostelu
- Askellajikoe I: oma ratsastaja

Päivä 2

- Estekoe I, oma ratsastaja

Päivä 3

- Askellajikoe II tai estekoe II, testiratsastaja
- Palkitseminen

6- VUOTIAAT JA VANHEMMAT ORIIT

Päivä 1

- Eläinlääkärin suorittama hevostarkastus
- Rakennearvostelu
- **6-8-vuotiaat** oriit askellaji- tai estearviointi oman ratsastajan ja testiratsastajan kanssa, painotetaan erityisesti luonnetta ja yhteisöhalukkuutta
- **9-13-vuotiaat** oriit – ratsain esittäminen
- Palkitseminen

Ori saa sanallisen arvion kunkin osakokeen jälkeen, lopulliset tulokset julkaistaan, kun koko testi on suoritettu. Oriiden palkitseminen tehdään kaikkien testiosuuksien jälkeen. Kaikki osakokeet ovat yleisölle avoimia.

Suomen Hippos ry pidättää oikeuden muuttaa jalostusarvostelun osakokeita ja niiden suoritusjärjestystä.

5. Osakokeet

5.1. Näyttelyyn ilmoittautuminen ja saapuminen

Ratsuoripäiville osallistuva ori ilmoitetaan kansliaan viimeistään tuntia ennen ensimmäisen testiosuuden alkua. Hevosen passi esitetään hevostarkastuksessa ID-varmennuksen yhteydessä.

Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä kansliaan toimitetaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriinpitäjä haluaa jättää lautakunnan tiedoksi (esim. ilmoittautumisajan jälkeen esille tulleet lisätiedot tai anomus alle 16-vuotiaan oikeudesta esittää oritta).

5.2. Terveystilan tarkastus

Ratsuoripäivillä kaikille oriille tehdään laaja terveystilan tarkastus. Tarkastus sisältää mm. jalkojen tutkimisen sekä liikkeitä kovalla ja pehmeällä alustalla.

Tarkastuksen yhteydessä oriit mitataan ja niiden tunnistetiedot tarkistetaan.

Mikäli eläinlääkäri huomaa oriin terveystilassa jotain poikkeavaa, voidaan ori tarkastaa uudelleen ennen seuraavan oritestin osuuden alkua. Tarvittaessa ori tarkastetaan useamman kerran testin aikana.

Vähintään toinen orilautakunnan edustaja on eläinlääkärin lisäksi paikalla koko hevostarkastuksen ajan.

Oriiden terveysvaatimukset on esitetty luvussa 13.

5.3. Rakennearvostelu

Rakennearvostelua alkaa hevostarkastuksen yhteydessä. Orilautakunta arvion hevosen rakenteen ja liikkeiden säännöllisyyden sivuprofiilista, edestä sekä takaa. Ori esitetään käynnissä ja ravissa suoralla, edestakaisella linjalla sekä käynnissä ja ravissa suurella ympyrällä talutettuna.

Rakenneominaisuudet kirjataan lineaarisen profiloinnin mukaisesti. Lisäksi rakenteesta annetaan sanallinen lausunto ja pisteet 4-10 arvostelukohdista 1) tyyppi, 2) pää, kaula, runko, 3) jalat ja liikkeiden säännöllisyys.

5.4. Suorituskyvynkokeet

Suorituskyvynkokeisiin osallistuvat vähintään kolmevuotiaat suomalaisen ratsuponin jalostukseen tarjottavat oriit, joilla ei ole korvaavia tuloksia käytössä.

Kaikki oriit suorittavat ensimmäisenä hevostarkastuksen, mittauksen ja identiteetin tarkastuksen sekä rakennearvostelun.

Oriit saapuvat kaikkiin testin osuuksiin sopivasti verrytelyinä. Verryttelyalue avautuu 30 min ennen suoritusten alkua ja **testialueelle siirrytään aina verryttelyalueen kautta** (pl. hevostarkastus ja rakennearvostelu). Estekokeeseen osallistuvien oriiden verryttelyesteen

korkeus on maksimissaan sama kuin testissä. Oriilla tulee olla verryttelyssä samat suojat kuin testisuorituksessa. Stewardi valvoo verryttelyä ja tarkistaa varusteet.

3-vuotiaat oriit suorittavat yleisen suorituskyvynkokeen. Kaikille yhteisten testiosuuksien lisäksi ne osallistuvat irtohypytykseen ja askellajien arviointiin. **Ratsuponijalostukseen tarjottavia 3-vuotiaita oriita ei esitetä ratsain.**

4-5-vuotiaat oriit suorittavat yleisen suorituskyvynkokeen. Niiden testi koostuu askellaji- ja estekokeesta oman ratsastajan kanssa sekä testiratsastuksen omistajan valinnan mukaan joko esteillä tai askellajeissa.

Kaikkien suorituskyvynkokeisiin osallistuvien hevosten tallikäyttäytymistä seurataan testin ajan. Luonteen arviointi tapahtuu jokaisen osakokeen yhteydessä yhteistyössä koko orilautakunnan kanssa.

Suorituskyvynkokeen lopulliset tulokset julkaistaan koko testin päätyttyä. Oriin omistajalla tai edustajalla on oikeus keskustella tuomariston kanssa osien suorituksista erikseen ilmoitetuissa keskustelutilaisuuksissa.

Suomen Hippos ry pidättää oikeuden oritestin osakokeiden järjestyksen muutoksiin.

5.4.1. Kolmevuotiaiden oriiden testaus

Kolmevuotiaiden oriiden testin tehtävänä on antaa monipuolinen kuva oriin ominaisuuksista. Oriin jalostukseen hyväksyminen ratkaistaan testin eri osakokeiden antaman kokonaisuuden perusteella. Ratsuponijalostukseen tarjottavien oriiden testissä painotetaan oriin luonnetta ja yhteistyöhalukkuutta. Testi suoritetaan yleistestinä.

Hevostarkastuksen ja rakennearvostelun jälkeen oriit suorittavat ensimmäisen irtohypytykseen ja askellajit esitetään vapaana.

Testin toisena päivänä on vuorossa irtohypytyks II.

Oriiden palkitseminen tehdään kaikkien testiosuuksien jälkeen. Kaikki testiosuudet ovat yleisölle avoimia.

IRTOHYPTYYSKOE

Maksimiestekorkeudet irtohypytyksessä

3-vuotiaat

Ylikorkeat	120 cm
141-148cm	110 cm
131-140cm	100 cm
Alle 130cm	90 cm

Irtohypytyks ja askellajien arviointi tapahtuvat maneesissa. Oriin tulee olla valmisteltu tehtävää varten, jotta sen on helppo suoriutua kykyjensä tasolla.

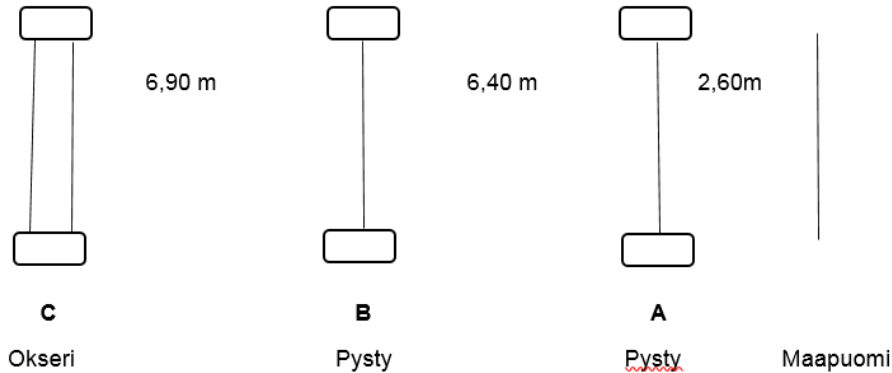
Irtohypytyks suoritetaan vasemmassa kierroksessa. Hypytyksessä tulee olla mukana omistajan nimeämiä avustajia, esittäjän lisäksi 1-2. Esittäjällä ja avustajilla tulee olla kypärä.

Poni saa verrytellä hyppäämällä kerran aloituskorkeudessa 60-80cm ennen arvostelun alkamista (tarvittaessa matalampi aloituskorkeus). Aluksi kaikki esteet ovat pystyjä, minkä jälkeen C-osa muutetaan okseriksi. Okseria korotetaan asteittain. Poni otetaan kiinni aina

kujan päässä ja siirretään ravissa kujan alkuun. Etäisyyksiä voidaan tarvittaessa muuttaa laukka-askeleen mukaan.

Esteiden välit sovitaan oriin koon mukaan. Poneilla käytetään irtohypytyksessä vain kevyitä puomeja (ei lankkuja).

Hyppykierroksen epäonnistuessa tulee kerran yksi ylimääräinen kierros. Radan koko n. 20 m x 50 m.

5.4.2 4-5 –vuotiaiden oriiden testaus

Suorituskyvynkokeeseen osallistuvat 4-5-vuotiaat oriit osallistuvat yleistestiin. **Testissä painotetaan oriin luonnetta ja yhteistyöhalukkuutta.** Koe koostuu kolmesta osakokeesta: askellajikokeesta I ja estekokeesta I oman ratsastajan ratsastamana sekä joko askellajikokeesta II tai estekokeesta II testiratsastajan ratsastamana.

Ori saa sanallisen arvion kunkin osakokeen jälkeen, lopulliset tulokset julkaistaan, kun koko testi on suoritettu. Oriiden palkitseminen tehdään kaikkien testiosuuksien jälkeen kolmantena päivänä. Kaikki osakokeet ovat yleisölle avoimia.

ASKELLAJIKOE I, OMA RATSASTAJA

Ori esitetään kaikissa kolmessa askellajissa orilautakunnan ohjeiden mukaan, molempiin suuntiin suorilla ja kaarevilla urilla: käyntiä pitkin ohjin, kevyttä ravia ja temponvaihteluita, laukkaa kevyessä istunnassa ja temponvaihteluita sekä ikäluokkaan kuuluvia tehtäviä. Jännittyneisyyden vähentämiseksi on yleensä sopivinta aloittaa ohjelma ravissa ja esittää käynti myöhemmin. Oriin tulee kulkea kaikissa askellajeissa tasapainossa ja nuorelle oriille sopivassa muodossa.

ASKELLAJIKOE II, TESTIRATSASTAJA

Ori tuodaan suorituspaikalle taluttaen, minkä jälkeen oma ratsastaja nousee hevosen selkään (avustaja voi pitää hevosta kiinni selkään noustessa) ja ratsastaa oritta muutaman minuutin ajan molempiin suuntiin.

Tämän jälkeen oma ratsastaja avustaa testiratsastajaa selkään nousussa. Testiratsastaja ratsastaa oritta kaikissa askellajeissa molempiin suuntiin.

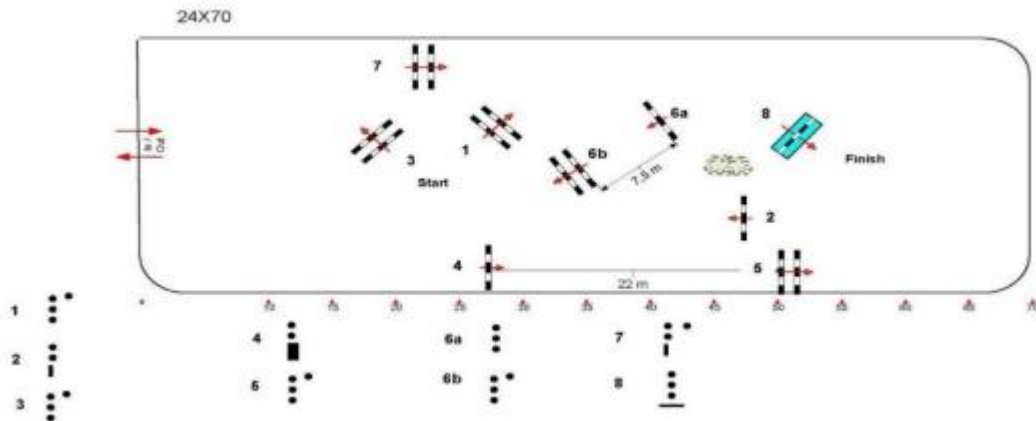
4-5 -VUOTIAIDEN ORIIDEN ASKELLAJIKOKEISSA ESITETTÄVÄT ASIAT

4-vuotiaat Ori taipuu molempiin suuntiin, liikkuu tasapainossa suorilla ja kaarevilla urilla (20 m ympyrät), pystyy pidentämään ja lyhentämään askeltaan.

5-vuotiaat Edellisten lisäksi ori suoriutuu sivuttaisliikkeistä, sillä on ikäisekseen sopiva kokoamiskyky, 10–12 m voltit.

ESTEKOE I, OMA RATSASTAJA

Omia avustajia ei saa olla mukana radalla. Rata hypätään ensin kokonaisuudessaan, minkä jälkeen tuomariston ohjeiden mukaan koko rata uudelleen tai osia siitä.

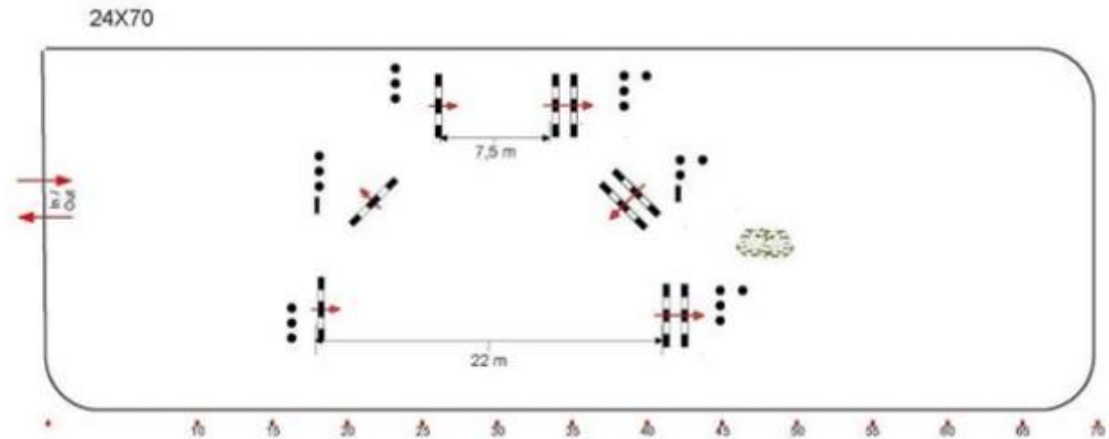

4-vuotiaat oriit hyppäävät esteet 1-5 numerojärjestyksessä. Yksi rataan kuuluva este voidaan korottaa maksimikorkeuteen.

ESTEKOE II, TESTIRATSASTAJA

Hevonen tuodaan kokeeseen taluttaen. Oma ratsastaja nousee hevosen selkään ja ratsastaa muutaman minuutin kumpaankin suuntaan. Tämän jälkeen oma ratsastaja nousee selästä, avustaa testiratsastajan oriin selkään ja poistuu radalta odottamaan kokeen päättymistä. Testiratsastaja ja orilautakunta päättää mitkä osat radasta ori suorittaa testiratsastajan alla.

Omistajan nimeämä henkilö voi seistä rata-alueella mahdollista tuomareiden kuulemista varten (esteiden korottaminen ja lisätehtävät). Estekokeen II aikana arvioidaan uudelleen myös oriin laukkaa estetestiratsastajan ratsastamana.

- Alkukorkeuksia voidaan muuttaa.
- Etäisyyksiä esteiden välillä voidaan sovittaa ponin mukaan.
- Testiratsastajan radalla käytetään vain niitä materiaaleja, jotka ovat olleet käytössä myös estekokeessa I oman ratsastajan kanssa.

Maksimiestekorkeudet:

	4-vuotiaat	5-vuotiaat
Ylikorkeat	90cm-100cm	100-110cm
141-148cm	80-90 cm	90-100 cm
131-140cm	70-80 cm	80-90 cm
Alle 130cm	60-70 cm	70-80 cm

Esteiden maksimipituus on esteen korkeus +20 cm. Sarjaväli sovitetaan oriin koon mukaan.

5.5. Tallikäyttämisen arviointi

Jalostuksen tavoitteena on hyväluonteinen ja maltillinen ratsuponi. 3-5 -vuotiaiden oriiden käyttäytymistä tallissa ja testialueella tarkkaillaan koko testin ajan.

Tallikäyttäytyminen pisteytetään muiden ominaisuuksien tavoin asteikolla 4-10. Arvosana perustuu kokonaisuuteen ja sen tulee olla vähintään 6,5 oriin hyväksymiseksi.

5.6. 6v- ja vanhemmat oriit

Jalostusarvostelussa voidaan esittää ori, joka on

- hyväksytty ulkomaisessa hyväksytyssä pääkantakirjassa,
- hyväksytty ulkomaisessa tunnustetussa kantakirjassa,
- tai jolla on tarvittavat kilpailutulokset tai muut meriitit (**Liite 3**).

Jalostusarvostelukertoja ei ole rajoitettu.

5.6.1. Ulkomaisessa kantakirjassa hyväksytyt tai kilpailusuoritusten perusteella hyväksyttävät oriit

Mikäli oriilla on voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus hyväksytyssä kantakirjassa, ei Ratsuripäivillä annettu lausunto vaikuta oriin jalostusluokkaan laskevasti.

Jalostusarvosteltavat ratsuponioriit suorittavat Ratsuripäivillä hevostarkastuksen ja mittauksen sekä rakenteen arvostelun, joiden lisäksi 6-8-vuotiaat suorittavat joko askellaji- tai estekokeen sekä oman ratsastajan että testiratsastajan kanssa.

Askellaji- ja estekokeiden vaatimukset vastaavat kyseisen ikäluokan kilpailutulosvaatimuksia. Ratsuponeilla painotetaan ratsastuskokeessa erityisesti luonnetta, yhteistyöhalua ja ratsastettavuutta.

9-vuotiaat ja vanhemmat oriit esitetään ryhmässä vaihtoehtoisesti joko kouluhevosina eri askellajeissa tai estehevosina, jolloin oriit hyppäävät muutaman esteen (pysty ja okseri) tuomariston ohjeen mukaan. Jalostusarvostelukertoja ei ole rajoitettu.

14-vuotiaita ja vanhempia oriita ei tarvitse näyttää ratsain, mutta halutessaan niin saa tehdä. 14-vuotiaita ja vanhempia oriita ei pisteytetä, vaan ne saavat ainoastaan sanallisen arvion.

Mikäli oriilla on erittäin mittavat/vakuuttavat omat kilpailunäytöt tai jälkeläisnäytöt, voidaan ori vapauttaa ratsastuskokeesta. Orilautakunta käsittelee kaikki vapautusanomukset, jotka on toimitettava ilmoittautumisajan puitteissa.

5.6.2. SRP-kantakirjan pääosaston jalostusluokkien vaatimukset tunnustetuissa kantakirjoissa hyväksytyille oriille

JALOSTUSLUOKKA I

Jalostusluokkaan I merkittävällä yksilöllä tulee olla voimassa oleva rajoittamaton jalostukseenkäyttöoikeus ulkomaisessa hyväksytyssä pääkantakirjassa. Tuontispermallä käytettäessä jalostusluokkaan I (yleinen lisenssi) hyväksyttäväksi esitettävistä oriista tulee lisenssihakemuksen yhteydessä toimittaa oriin röntgenkuvat tai röntgenlausunto.

Oriiden suorittamat oritestitulokset otetaan huomioon viiden vuoden ajan testin suorittamisesta. Sen jälkeen oriilla tulee olla lisäksi merkittäviä kilpailutuloksia tai oriin tulee täyttää asetetut indeksirajat.

- hyväksytyssä pääkantakirjassa hyväksytyt oriit, joilla on voimassa oleva rajoittamaton jalostukseenkäyttöoikeus
- ulkomaiset kilpailutulokset voivat korvata oritestin mikäli tulokset ovat vertailukelpoiset

JALOSTUSLUOKKA II

Jalostusluokkaan II merkittävän yksilön tulee olla merkitty suomalaisen ratsuponin kantakirjan perusluokkaan tai ulkomaiseen hyväksytyyn pääkantakirjaan.

3-vuotiaana hyväksytyt oriit

- hyväksytyssä pääkantakirjassa hyväksytyt oriit, joilla on voimassa oleva rajoitettu jalostukseenkäyttöoikeus
- ulkomaiset kilpailutulokset voivat korvata oritestin, mikäli tulokset ovat vertailukelpoiset

4-vuotiaat ja vanhemmat oriit

- oriit, jotka on merkitty ulkomaiseen hyväksytyyn pääkantakirjaan ja niillä on voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus, mutta jotka eivät täytä jalostusluokan I vaatimuksia
- oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus niin pitkäksi aikaa kuin se on voimassa alkuperämaassa

Oriiden jalostukseenkäyttöoikeudet jalostusluokassa II

- Jalostusluokkaan II merkityt oriit ovat käytettävissä tammakohtaisilla luvilla. Jokaiselle tammalle tulee lunastaa oma tammakohtainen lisenssi, joka on voimassa kyseisen kauden ajan. Oriita kohden voidaan lunastaa useita tammakohtaisia lupia, mutta jokaisesta luvasta tulee maksaa erikseen käsittelymaksu.
- 3-vuotiaana hyväksytyjen oriiden testitulokset ovat voimassa kolmivuotiskauden. Tämän jälkeen oriin tulee suorittaa oritesti kyseisen maan sääntöjen mukaisesti.

6. Ratsuoripäiville ilmoittautuminen, esitiedot ja maksut 2023

6.1. Ilmoittautuminen

Ratsuoripäiville ilmoittaudutaan Hippoksen Heppa-järjestelmän näyttelykalenterin kautta **9.3.2023 mennessä**. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset.

Jälki-ilmoittautuneina huomioidaan **vain ilmoittautumisajan jälkeen maahantuodut oriit**, joiden osalta viimeinen ilmoittautumispäivä on **23.3.2023**. Hippos suosittelee, että Ratsuoripäiville osallistuvat oriit tuodaan Suomeen viimeistään viikkoa ennen tapahtumaa.

Ilmoittautumisajan päätyttyä lasku osallistumisesta tulee ilmoittajalle sähköpostilla sekä Oma Talliin. Ilmoittamalla oriin tapahtumaan ilmoittaja sitoutuu maksamaan laskun.

Tuontioriiden rekisteröinti ja rekisteröintimaksut tulee olla hoidettu viimeiseen ilmoittautumispäivään mennessä.

Ilmoittautumisen yhteydessä oriinpitäjä täyttää oriista esitietolomakkeen, joka tulee toimittaa Hippokseen. Esitietolomakkeen liitteinä toimitetaan tarvittaessa lomakkeeseen merkityt tiedot. **Oriin ilmoittajan vastuulla on, että orilautakunnalla on käytössään kaikki ajankohtainen tieto oriista.**

Osallistumisoikeuden saadakseen, tulee oriilla olla vaadittavat kilpailutulokset ikäluokkansa tasolta. Tarkemmat määritelmät on esitetty liitteessä 3.

3-vuotiaat oriit ilmoitetaan yleiseen suorituskvynkokeeseen. Mikäli oriilla on ulkomainen testitulos, voidaan se hyväksyä sen perusteella jalostusluokkaan II.

4-5 -vuotiaat oriit ilmoitetaan yleiseen suorituskvynkokeeseen. Omistaja voi valita, esitetäänkö ori testiratsastajan kanssa esteillä vai askellajeissa. Ori voi osallistua ulkomaisen testituloksen perusteella.

6-vuotiaat ja vanhemmat oriit voivat osallistua kilpailusuoritusten tai ulkomaisen testituloksen perusteella.

6.2. Esitiedot ja valokuvaus

Jokaisesta Oripäiville osallistuvasta oriista toimitetaan röntgenkuvat ja röntgen/hammas/purentatutkimuspöytäkirja (**LIITE 2**) viimeistään kolme viikkoa ennen ilmoittautumisen päättymistä sekä terveystieto- ja esitietolomakkeet ilmoittautumisen yhteydessä. Ajoissa toimitetuista röntgenkuvistakuvista saa lausunnon **ennen viimeistä ilmoittautumispäivää. Oripäivien osallistumismaksua ei palauteta, mikäli oriilla ei ole osallistumisoikeutta röntgenlöydösten vuoksi.**

Röntgenkuvaus voidaan tehdä aikaisintaan 12 kuukautta ennen Ratsuripäiviä. Tuontoriiden osalta ulkomaiset röntgenkuvat hyväksytään muista EU-maista sekä Norjasta ja Sveitsistä. Hippoksen eläinlääkärin lausumat röntgenlausunnot ovat voimassa kaksi vuotta.

Pyydämme toimittamaan vain tarvittavat kuvat. Kuvien laadun tulee olla sellainen, että ne pystytään analysoimaan, joten uusintakuvausten välttämiseksi pyydämme kiinnittämään laatuun erityistä huomiota.

Oriilta, joilla on aiemmin ollut jalostukseenkäyttöoikeus Suomessa, ei vaadita uusia röntgenkuvia.

Liite 2 Röntgenkuvausohjeet ja -pöytäkirja sekä hammas- ja purentatarkastus

ORIIDEN VALOKUVAUS

Oriiden valokuvaaminen oripäivillä tapahtuu erikseen merkityllä alueella erikseen ilmoitettuna ajankohtana. Huolehdittehan, että ori tulee kuvattua Hippoksen kuvaajan toimesta.

HUOM! Katalogiin tarvittava oriin rakennekuva (mielellään sivusta, koko hevosen kuva) tulee toimittaa **viimeiseen ilmoittautumispäivään 9.3.2023** mennessä pirje.fagerpintila@hippos.fi. Kuvan lähettäjä vastaa kuvan käyttöoikeuksista. Kuvan tulee olla:

- korkearesoluutioinen .jpg -kuva
- vaakasuuntainen
- taustaltaan yksinkertainen (esim. metsä tai seinä)
- kuvassa tulee olla tarpeeksi tilaa hevosen ympärillä (leikkuuvarat)
- mielellään muokkaamaton

Kuva 1. Esimerkkikuva katalogiin tulevasta oriin rakennekuvasta.

6.3. Hinnasto

Suorituskyvynkoe 3 -vuotiaat	400 €
Suorituskyvynkoe 4-5 -vuotiaat	670 €
Kilpailusuoritusten perusteella hyväksyntää hakevat oriit	400 €
Jalostusarvosteltavat oriit, hyväksytyt toisessa kantakirjassa	220 €
Röntgenkuvien analysointimaksu	50 €

Lisäksi oriin majoituskulut sekä hyväksytyiltä oriilta mahdolliset geneettiset testit (WFFS, PSSM1) ja DNA-määrityksen kulut. Ratsuoripäivillä jalostusluokkaan I hyväksyttävien oriiden osallistumismaksuun sisältyy hyväksymisvuoden yleinen orilisenssi.

Ilmoittautumisajan jälkeen perutusta osallistumisesta palautetaan maksusta puolet (50 %) eläinlääkärintodistusta vastaan. Ennen ilmoittautumisajan päättymistä peruttu ilmoittautuminen ei aiheuta ilmoittajalle kuluja. Peruutus tehdään sähköpostitse sanna.uotila@hippos.fi tai puhelimitse Sanna Uotila 020 760 5257.

6.4. Rokotusmääräykset

1.1.2023-31.12.2023 Suomen Hippoksen järjestämissä näyttelyissä on tällä hetkellä voimassa vahva suositus näyttelyyn osallistuvien hevosten riittävästä rokotussuojasta hevosinfluenssaa vastaan.

1.1.2024 alkaen Hippoksen tamma- ja varsanäyttelyihin, sekä oriiden jalostusarvostelutilaisuuksiin osallistuvilla hevosilla ja poneilla tulee olla Hippoksen näyttelysääntöjen mukaisesti voimassa oleva rokotussuoja:

- Kalenterivuonna 1v täyttävällä tai sitä vanhemmalla hevosella tai ponilla tulee olla vähintään kaksi perusrokotetta annettuna.
- Toinen perusrokote tulee antaa 21–92 vrk:n kuluessa ensimmäisestä perusrokotteesta.
- Viimeisimmän rokotteen antamisesta tulee olla kulunut vähintään 7 vrk ja enintään 365vrk.

Ratsastuskilpailuiden ja ravikilpailuiden, sekä islanninhevosten kilpailuissa ja näyttelyissä käytettävät rokotusohjelmat poikkeavat Hippoksen näyttelyissä käytössä olevasta rokotusohjelmasta. Tarkistathan ponin tai hevosen rokotusohjelmaa suunnitellessa, että se noudattaa myös lajikohtaisia vaatimuksia.

7. Majoitukset, talliohjeistus ja turvallisuus

Suorituskyvynkokeeseen osallistuville oriille (3-5-vuotiaat) varataan karsinapaikka Hevosopistolta torstaista lauantaihin Hippoksen toimesta. Mikäli tarvittavat karsinapaikkaa pidemmälle ajalle, ilmoita siitä sanna.uotila@hippos.fi **1.4.2023** mennessä.

Hevosopisto lähettää laskun karsinapaikasta suoraan oriin ilmoittajalle. Lisätietoja www.hevosopisto.fi

Yleisön liikkuminen tallissa on kielletty. Tallivalvojana toimii Hippoksen nimeämä henkilö.

Suorituskyvynkokeeseen osallistuvat oriit pysyttelevät pääosin tallissa koko testin ajan osakokeita ja verryttelyjä lukuun ottamatta. Mikäli ori poistuu tallista, tulee siihen pyytää lupa tallivalvojalta. Oriita voidaan verryttellä aikaisintaan puoli tuntia ennen oman testin alkua.

Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. Oriin on oltava suitsittuna, kun sitä liikutetaan tapahtumapaikalla. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla. Vaaratilanteita aiheuttava ori voidaan poistaa testistä.

Oriiden esittäjillä ja avustajilla on kaikissa testitilanteissa oltava kypärä päässä. **Kypärän käyttö on pakollista aina oriita käsiteltäessä.**

Eläinlääkäri on paikalla oriiden testien ajan, muutoin palvelee päivystävä eläinlääkäri (ja Ypäjän Hevossairaala).

Testien ajan paikalla on ensiapuhenkilökunta, muina aikoina päivystävä ensiapu.

Ihmisten majoituspaikkavaraukset tehdään suoraan Hevosopistolle www.hevosopisto.fi.

8. Steward ja keskustelutilaisuudet orilautakunnan kanssa

Oritestin aikana paikalla oleva steward valvoo hevosten hyvinvointia ja hänellä on oikeus osallistua äänettömänä jäsenenä orilautakunnan työskentelyyn. Hän toimii myös lautakunnan työskentelyn valvojana ja oriinpitäjien kontaktihenkilönä.

Stewardilla on oikeus osallistua orilautakunnan kokouksiin sekä orilautakunnan ja oriinpitäjien keskustelutilaisuuksiin.

Oriiden omistajilla/heidän valtuuttamillaan henkilöillä on mahdollisuus keskustella orilautakunnan kanssa päivittäin oriiden arvostelujen jälkeen oritestiin liittyvistä asioista.

9. Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö

Ratsuoripäivillä noudatetaan Suomen Hippoksen lääkintämääräyksiä ja oriita testataan pistokokein dopingtesteillä. Kokeiden ajankohdan päättää orilautakunnan eläinlääkäri.

Päihtynyt henkilö ei saa käsitellä oriita tapahtuma-alueella oritestin aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa tapahtuma-alueelta.

Liite 1 Lääkintäohje

10. Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tulokset ovat julkisia. Jalostusarvostelutuloksesta voi valittaa, mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu rodun voimassa olevan jalostusohjesäännön ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n Ratsu- ja ponivaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia tilaisuuden päätyttyä näyttelykansliaan.

Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa Suomen Hippokseen kirjallisina kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta.

Oriin testi voidaan keskeyttää orilautakunnan yhteisellä päätöksellä. Keskeytyksestä ei voi valittaa.

11. Hevosen ja ratsastajan varusteet ja hevosen käsittely testin aikana

On erittäin tärkeää tuoda hevonen tilaisuuteen hyvin valmisteltuna, jotta hevosella on mahdollisuus esittää parhaansa.

Oriin hyvinvoinnista testin aikana vastaa omistaja tai omistajan nimeämä vastuuhenkilö. Oriiden asianmukaista kohtelua valvoo orilautakunta eläinlääkärin johdolla yhdessä stewardin ja tallitarkkailijan sekä muiden toimihenkilöiden kanssa.

Oriin esittäjällä sekä avustajalla tulee olla kypärä päässään aina oritta käsiteltäessä. Esittäjän asun tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti.

Ori esitetään suitsuttuna ja numerolapulla varustettuna jokaisessa osakokeessa sekä aina sen poistuessa karsinasta.

Mikäli oriilla on jatkuvasti huomauttamista vääränlaisista varusteista, voi orilautakunta asettaa siitä oriin haltijalle/omistajalle sanktion.

Testin ajan paikalla oleva steward tarkastaa oriiden varusteet ennen jokaista testiosuutta. Oriin omistaja tai omistajan nimeämä vastuuhenkilö on vastuussa siitä, että oriin varusteet ovat sääntöjen mukaiset.

VARUSTEET: HEVOSTARKASTUS, RAKENNEARVOSTELU

Hevonen esitetään suitsittuna ja riittävän pitkän taluttimella varustettuna, ilman suoja.

Hevostarkastuksessa tulee olla mukana **oma, vähintään 8 m pitkä liina** ympärillä juoksutusta varten.

Avustajan käyttö on suositeltavaa.

VARUSTEET: IRTOHYPYTYS JA IRTOJUOKSUTUS

Irtohyppytyksessä hevosella tulee olla etujaloissa jännesuojat, bootsit on sallittu. Takajaloissa sallitaan [SRL:n estekilpailusääntöjen](#) mukaiset suojat **lukuun ottamatta pinteitä ja bootseja** (huomioithan nuoria hevosia koskevat suojasäännöt). Taluttimen tulee olla varustettu nopeasti irroitettavalla ja kiinnitettävällä pikalukolla. Irtohyppytkujaan vietäessä voidaan myös käyttää lyhyttä kuolainrenkaan läpi pujotettavaa nauhaa, joka irtoaa suitsista päästettäessä hevonen kujaan. Irti päästetylle hevoselle ei saa jäädä kuolainrenkaaseen roikkuvaa talutinta tai deltaohjaa, jonka päälle se voi astua.

Oriin tulee olla hyvin valmisteltu irtohyppytykseen ja toimia pienillä avuilla. Pitkä juoksutusraippa on sallittu merkinantovälineenä. Esittäjän tai avustajan raippaan ei saa olla kiinnitettynä mitään ylimääräistä esim. muovipusseja tai muovisuikaleita. Raipalla ei saa osua hevoseen, jahdata hevosta eikä sitä saa käyttää rankaisuun. Raipan käytön tulee olla hillittyä ja käyttäjän tulee välttää toistuvaa ja äänestä merkinantoa.

Irtohyppytyksessä tulee keskeyttää, mikäli ori ei suoriudu annetuista tehtävistä tai käyttäytyy vaarallisesti.

VARUSTEET: ASKELLAJIKOE RATSAIN, 4-5-VUOTIAAT

Oriin omalla ratsastajalla tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailusääntöjen mukainen asu. Ratsastajalla saa olla kannukset ja/tai raippa. Askellajikokeessa hevonen tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti. Apuohjat, suojat ja pintelit eivät ole sallittuja. Korvahappu ei ole sallittu.

VARUSTEET: ESTEKOE, 4-5-VUOTIAAT

Ratsastajalla tulee olla SRL:n estekilpailusääntöjen mukainen asu. Estekokeessa hevosen tulee olla satuloitu ja suitsittu nivelkuolaimin SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaisesti.

Martingaalin (vapaajuoksuisin renkain) ja/tai rintaremmien sekä vatsapanssarin käyttö on sallittua. Etujaloissa on sallittua jännesuojien ja bootsien käyttö. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset suojat **lukuunottamatta pinteileitä ja bootseja**. Korvahappu ei ole sallittu.

VARUSTEET: VANHEMPIEN ORIIDEN RATSAIN ESITTÄMINEN

Oriiden ratsastuskokeessa ratsastajalla tulee olla SRL:n este-/koulukilpailusääntöjen mukainen asu. Raippa ja kannukset ovat sallittuja.

Hevosen varusteiden tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailuja (askellajihevokset; nivel- tai kankisuitsitus) tai SRL:n esteratsastuskilpailuja (estehevokset) koskevien sääntöjen mukaiset. Ratsastus-kokeessa sallitaan pinteileiden, suojien ja bootsien käyttö kilpailusääntöjen mukaan. Korvahappu ei ole sallittu.

VARUSTEET: PALKINTOJENJAKO

Palkintojenjaossa ori esitetään maasta käsin. Suosittelemme liinan tai pitkien ohjien käyttämistä taluttimena. Oriilla ei saa olla jaloissa suojia, pinteileitä tai bootseja. Korvahappu ei ole sallittu.

12. Ratsuponoriiden terveysvaatimukset

YLEISTÄ

Jalostusarvostelutilaisuuteen ei saa tuoda hevosta/ponia, jolla on todettu tarttuva sairaus tai jolla on tarttuvaan sairauteen viittaavia oireita. Sairasta (esim. voimakkaat ontumat tai hengitystiesairaudet), hoitamaton tai hyvin alikuntoista hevosta ei myöskään voida esittää jalostusarvostelussa. Näissä tapauksissa hevonen voidaan lautakunnan päätöksellä jättää arvostelematta tai arvostelu voidaan keskeyttää eläinsuojelullisista syistä.

Jalostusarvosteluun ilmoittautumisen yhteydessä jalostusarvosteltavan oriin omistaja tai haltija täyttää ja allekirjoittaa lomakkeen, jossa annetaan selvitys oriille tehdyistä leikkauksista sekä mahdollisista sairauksista ja käyttäytymishäiriöistä.

Jalostusarvosteluun ilmoitetut oriit on röntgenkuvattava määräaikaan mennessä ennen jalostusarvostelutilaisuutta. Kuvat voidaan ottaa aikaisintaan 12 kuukautta ennen jalostusarvostelu-tilaisuutta, kuitenkin aikaisintaan silloin, kun hevonen on kaksi vuotta.

Oriiden jalostusarvostelutilaisuudessa on arvostelujen ajan paikalla Suomen Hippos ry:n nimeämä eläinlääkäri, joka toimii oriiden jalostusarvostelulautakunnan jäsenenä. Lautakunnan muut jäsenet voivat myös olla mukana eläinlääkärintarkastuksessa.

Oriiden tutkimuksessa kiinnitetään huomiota hevosen yleiseen terveydentilaan ja käyttäytymiseen. Oriita on pystyttävä tutkimaan arvostelutilaisuudessa. Mikäli oriin käyttäytyminen ei mahdollista tutkimista, voidaan arvostelu keskeyttää.

Oriiden terveydentilasta tutkitaan erityisesti yleinen terveydentila, sukuelimet, suu ja hampaat sekä liikuntaelinten terveydentila.

PERINNÖLLISET SAIRAUDET

Jalostukseen **hyväksytyt** oriit testataan määriteltyjen perinnöllisten sairauksien varalta. Näyte otetaan hevostarkastuksen yhteydessä. Mikäli oriilla on jo testitulos valmiina, toimitetaan se Suomen Hippokseen ennen ilmoittautumisen päättymistä.

- Ratsuhevossukuiset poniorit WFFS:n (Warmblood Fragile Foal Syndrome) varalta, mikäli niitä ei ole aiemmin testattu.
- Ratsuponijalostukseen tarjottavat, newforestponiori Kantje's Ronaldosta polveutuvat, oriit on tutkittava geenitestillä ennen oritestiä myotoniaan altistavan geenivirheen varalta.
- Ratsuponijalostukseen hyväksyttävät newforestponiorit on testattava myös PSSM1 geenin osalta, mutta kantajia ei suljeta pois jalostuksesta, vaan tulos merkitään tiedoksi.

LÄÄKEAINETESTAUS

Oriiden jalostusarvostelutilaisuudessa noudatetaan Hippoksen lääkintäohjetta lääkainejäämien suhteen. Valvonta suoritetaan arvostelutilaisuudessa pistokokein.

KIVEKSET

Kivesvika voi aiheuttaa oriin hylkäämisen. Erilaisia kivesvikoja (esim. nivustyrä, piilokives, kiertynyt kives, kivesten epänormaali koko tai rakenne, kivistulehdukset) esiintyy hevosilla kohtalaisen yleisesti. Usein kivesviat heikentävät myös oriin hedelmällisyyttä (fertiliteettiä).

Mikäli jalostusarvostelutilaisuudessa todetaan oriilla kivesvika, tai oriilta on poistettu kives kivistulehduksen tai muun synn vuoksi, voidaan ori määrätä fertiliteettitutkimukseen. Fertiliteettitutkimus ja eläinlääkärin todistus vaaditaan aina, jos oriilla todetaan piilokives tai kiveksen puuttuminen.

Nuorta oritta, jolla on tai on ollut nivustyrä tai piilokives, ei voida hyväksyä jalostukseen. Vanhempi ori, jolla on merkittävät jälkeläisnäytöt tai omat kilpailusuoritukset, voidaan hyväksyä jalostukseen vain, mikäli oriin fertiliteetti on tutkimuksen mukaan hyväksyttävä.

Jalostukseen hyväksytyjen oriiden omistajien on ilmoitettava Suomen Hippokseen, mikäli ori myöhemmin operoidaan nivustyrän vuoksi. Oriiden tiinehdyttämistuloksia seurataan vuosittain. Mikäli aihetta ilmenee, ori voidaan määrätä fertiliteettitutkimuksiin. Fertiliteettitutkimuksen tulokset ovat julkisia.

HAMMASVIAT

Kaikki purennan epänormaalit löydökset kirjataan ylös. Etuhampaiden ylä- tai alapurenta (yli puolen hampaan mitta), voi olla voimakkaana hylkäävä löydös. Poskihampaiden voimakas ylä- tai alapurenta, hammasrivistön siirtymät tai puuttuvat hampaat kirjataan ylös.

Ori voidaan tarvittaessa ohjata jatkotutkimuksiin ennen jalostukseen hyväksymistä.

Mikäli oriilta puuttuu hampaita, vaaditaan tästä aina eläinlääkärintodistus. Hampaiden epänormaali kuluminen kirjataan lausuntoon.

Kitalakihalkio on hylkäävä löydös. Vakava purentavika voi aiheuttaa oriin hylkäämisen.

HENGITYSTIET

Mikäli hevosella on jatkuvia hengitysvaikeuksia ja sen yleiskunto on heikentynyt, voi tämä aiheuttaa oriin hylkäämisen eläinsuojelullisista syistä. Näiden syiden vuoksi oriin testi voidaan myös keskeyttää.

Oriiden hengitysteitä ei tähytetä jalostusarvostelutilaisuudessa. Tarvittaessa ori voidaan määrätä endoskopiaturkimuksiin, mikäli epäillään kurkun rakenteellisia tai toiminnallisia vikoja tai rasisusverenvuotoja.

IHOTTUMAT

Kesäihottuma ja muut mahdolliset ihoalueen ongelmat kirjataan aina lausuntoon.

KÄYTÖSHÄIRIÖT

Jalostusarvostelutilaisuudessa oriin omistaja tai haltija ilmoittaa lomakkeella oriilla esiintyvät käytöshäiriöt. Joissakin tapauksissa vakava käytöshäiriö voi aiheuttaa hevosen hylkäämisen.

OSTEOKONDROOSI (OD) /IRTOKAPPALEET NIVELISSÄ

Hevosilla saattaa kasvuhäiriöiden seurauksena esiintyä nivelissä irrallisia luu- tai rustokappaleita, tai vaurioita nivelrustossa ja sen alaisessa luussa. Kasvuhäiriöt ovat monen tekijän seurausta ja niiden syntyyn vaikuttavat perinnöllisten tekijöiden ohella hevosen kasvunopeus ja ruokinta sekä tiineyden että varsan kasvun aikana.

Yleisimmät kasvuhäiriöiden esiintymispaikat ovat vuohisnivel (sekä etu- että takajalassa), kinnernivel ja takapolvi.

Jalostukseen tarjottavalta oriilta kuvataan seuraavat kohteet:

- **Kaikki varvasnivelet sivulta kohdistuen vuohiseen, kuva rajattava siten, että kavion kärki ja nujuluiden yläkärjet näkyvät samassa kuvassa (LM, jalka palikalla)**
- **Kintereet sisä- ja ulkoviistosta siten, että kalkaneuksen pää ja sääriluun yläosa näkyvät kuvassa (DLPM; DMPL)**
- **Takapolvet sivulta ja edestä siten, että patella on kuvassa näkyvissä (LM; DP)**

TARTTUVAT TAUDIT

Tarttuva kohtutulehdus (CEM) leviää helposti astutuksen tai keinosiemennyksen yhteydessä etenkin, jos hygienia on puutteellinen. CEM on oriilla täysin oireeton, mutta ori voi tartuttaa tammam astutuksen tai keinosiemennyksen välityksellä ja aiheuttaa tammalle kohtutulehduksen.

Kaikki keinosiemennyksellä jalostukseen käytettävät lämminveriset ratsuhevosoriit ja ratsuponioriit on testattava vuosittain CEM:n varalta. Ratsuponioriiden CEM-testaus on tehtävä vähintään viiden vuoden välein, kun ori astuu luonnonmukaisesti. Mikäli oritta ei ole käytetty siitokseen edellisen puhtaan CEM-näytteen jälkeen, testiä ei tarvitse uusida. Kaikki keinosiemennykseen käytettävät oriit on testattava lisäksi vuosittain virusarteriitin (EVA) varalta.

Eläintauteihin liittyvä lainsäädäntö ja sen muutokset otetaan huomioon näissä ohjeissa. Myös muista astutuksen tai keinosiemennyksen välityksellä leviävistä taudeista voidaan tarvittaessa antaa ohjeita tai määräyksiä.

Mikäli perustellusti epäillään oriin levittävän tarttuvaa tautia astutuksen tai keinosiemennyksen yhteydessä, voidaan ori tarvittaessa määrätä jatkotutkimuksiin sekä määräaikaan jalostukseenkäyttökieltoon.

Lisätietoja:

Suomen Hippos ry

Sanna Uotila, jalostusassistentti

sanna.uotila@hippos.fi

p. 020 760 5257, 040 506 2196

Tea Niemi, ratsu- ja ponitiimin vetäjä

tea.niemi@hippos.fi

p. 020 760 5258